Cognition, Learning and Socio-cultural Context

Time: 2.45 hours Total Marks: 70 1. চমু উত্তৰ লিখা— (Write answer) 1x8 = 8(a) শিকন প্রক্রিয়াক প্রভারিত করা এটা কারক লিখা। Write one factor that affect the process of learning. (b) শিশুৰ দুই ধৰণৰ শিকন জটিলতা উল্লেখ কৰা। Mention two types of learning difficulties of children. (c) ধাৰণাৰ অৰ্থ লিখা। Write the meaning of concept. , (d) সৃষ্টিশীল বুদ্ধিমত্তাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া। Give one example of creative intelligence. (e) পেশীকলাসমূহৰ বিকাশৰ বাবে প্রয়োজন হোৱা এবিধ থলুবা খেলৰ নাম লিখা। Write the name of a local game which is necessary for motor skill development. মনোযোগৰ এটা আভ্যন্তৰীণ কাৰক উল্লেখ কৰা। Mention one internal factor of attention. মানে নিজৰ স্বীকৃতি দিয়া। (g) means recognition of one's own self. (h) কৰ্মকালীন স্মৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। Define working memory. ় তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰবোৰ চমুকৈ লিখা-2x4 = 8Write answer in short- থিকোনো দুটা আচৰণবাদী শিকনতত্ত্বৰ নাম লিখা। Write names of any two behaviourist theories of learning. (b) শৈশৱকালৰ ধাৰণা গঠনত প্ৰভাৱ পেলোৱা যিকোনো এটা কাৰকৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(c) নিৰ্দেশনাৰ দুটা নীতি লিখা।	
/Write two principles of guidance.	
্(a) আত্মধাৰণা গঠনত প্ৰভাৱ পেলোৱা দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।	
Mention two factors that influence the formation of self concept.	
 পার্থক্য লিখা— 3x3=9 	
Writedifferences	
(a) শিকনৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক স্থানান্তৰ	
Positive and Negative transfer of learning	
(b) ডিছলেক্সিয়া আৰু ভিজুবেল প্ৰচেছিং ডিছঅৰ্ডাৰ	
Dyslexia and visual processing disorder	
(c) আগ্ৰহ আৰু মনোযোগ	
Interest and Attention	
4. ব্যক্তিৰ বুদ্ধিমত্তা আৰু ধাৰণা গঠনৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক বৰ্ণনা কৰা। 3	
Explain the relationship between intelligence and concept formation.	
5. ZPD (Zone of Proximal Development)ৰ ধাৰণা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। 3	
Explain the concept of ZPD (Zone of Proximal Development) in short	
. ধাৰণা গঠন সম্পৰ্কত জিন্ পিয়াজেৰ মতবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 4	
Explain the views of Jean Piaget on concept formation.	
শিক্নত সমাজ-সাংস্কৃতিক পাৰ্থক্যৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে বিশ্লেষণ কৰা। 5	,
Analyze the role of socio-cultural difference in learning.	
গুঠনাত্মক শিক্ষণ-শিকন ব্যৱস্থাটো শ্ৰেণীকক্ষৰ পৰিবেশত কিদৰে প্ৰয়োগ কৰি	ব
পাৰি এটা ক্ৰিয়াকলাপৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।	5
How the constructivist approach in teaching-learning process can be	e
applied in the class room situation? Explain with the help of an activit	
ৰ্পিয়াজেৰ প্ৰজ্ঞাত্মক বিকাশৰ স্তৰসমূহৰ এটি বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।	5
Analyse the Piaget's stages of cognitive development.	

(2)

PTO..

Write in short about any one factor that affect in development of

concept formation in childhood.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰজ্ঞান্থক বিকাশৰ বাবে খেল কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? আন্তঃসাংস্কৃতিক ভিন্নতাই
শিশুসকলৰ খেলত কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে আলোচনা কৰা। 2+5=7
Why play is important for cognitive development of students? Discuss how cross cultural differences influence children's play.

 আভ্যন্তনীণ আৰু বাহ্যিক অভিবোচন কি? প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অভিবোচিত কৰিবৰ বাবে শিক্ষক হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পৰা কেইটামান কৌশল উল্লেখ কৰা।

What is Intrinsic and Extrinsic motivation? Mention some techniques that can be used by you as a teacher to motivate the students of primary level.

 শিক্ষাত প্রামর্শব অর্থ কি ৪ প্রত্যেক বিদ্যালয়তে একোজনকৈ পেশাদাবী প্রামর্শদাতা থকাটো প্রয়োজন বুলি তুমি ভাবানে? তোমার উত্তরর সমর্থনত যুক্তি দাঙ্জি ধরা।

What is the meaning of counselling in education? Do you think that it is essential to have a professional counsellor in every school? Give reasons in support of your answer.

____xxx-___

Pedagogy of Mathematics-II

Time: 2 hours

Total Marks: 35

চমু উত্তৰ লিখা— (Write in short)

1x5=5

- (a) CCE ক সম্পৃথকৈ লিখা।
 Write the full form of CCE.
- (b) এটা আয়তৰ কেইডাল সমমিতি ৰেখা থাকে? How many lines of symmetry does a rectangle have?
- (c) এটা যুত্তৰ কালি আৰু পৰিসীমা কেতিয়া সমান হ'ব ? When does area and perimeter of a circle become equal?
- (d) প্রাথমিক তথ্য কাক বোলে? What is primary data?
- (e) যদি এটা বর্গৰ এটা বাহর দৈর্ঘা 1 ছেমি হয়, তেন্তে কাটোর কালি কিমান হ'ব ?
 - (A) 1 ছেমি (B) 4 ছেমি (C) 1 বৰ্গছেমি (D) 4 বৰ্গছেমি
 If the length of a side of a square is 1 cm, then what will be the area of that square?
 - (A) 1 cm (B) 4 cm (C) 1 sq cm (D) 4 sq cm
- তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা—

2x4 = 8

(Answer the following questions)

এটা সমবাহ ত্রিভুজন এটা বাহল দৈর্ঘ্য 6 ছেমি হলে ত্রিভুজটোৰ পরিসীমা
 কিমান হ'ব ?

If the length of one side of an equilateral triangle is 6 cm, then what is its perimeter?

(b) এটা আয়তৰ পৰিসীমা 24 ছেমি হলে আয়তটোৰ দৈৰ্ঘ্য আৰু প্ৰ-কিমান হ'ব?

If the perimeter of a rectangle is 24 cm, then what are the lengtl and breadth of that rectangle?

- (c) এটা বৃত্তৰ ব্যাস 14 ছেমি হলে বৃত্তটোৰ কালি কিমান হ'ব ?

 If the diameter of a circle is 14 cm, then what is its area?
- (d) গণিতৰ শ্ৰেণীকোঠাত ভাষা ব্যৱহাৰৰ ভূমিকা কি ?
 What is the role of language of communication in a mathematics classroom?
- তলৰ প্ৰশ্ৰসমূহৰ উত্তৰ লিখা —

3x6=18

(Answer the following questions)

(a) সামাজিক-সাংস্কৃতিক কাবকে কেনেকৈ গণিত শিক্ষত প্রভাব পেলায়,
 আলোচনা করা।

Discuss, how socio-cultural factors influence mathematics learning.

(b) 'Zone of Proximal Development'এ কেনেকৈ গণিত শিক্ষাত সহায় কৰে ভাইগট্ডিৰ তত্ত্ব আধাৰত আলোচনা কৰা।

Discuss through Vygotsky's theory of lerning, how the 'Zone of Proximal Development' help in learning the mathematical facts.

- গণিতব পাঠ্যপুথি প্রস্তুতকবণৰ বাবে তিনিটা নীতিব বিষয়ে লিখা।
 Write briefly three principles for the development of mathematics textbook.
- (d) মান নিৰূপণ আৰু মূল্যায়নৰ মাজত থকা তিনিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
 Write three differences between Assessment and Evaluation.
- (e) গণিতৰ পাঠদানত পাঠ পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্বসমূহ উল্লেখ কৰা।

 Explain the importance of lesson planning for transacting mathematical concepts in the classroom situation.

- ্থা যাই জেপীৰ গণিতৰ যিকোনো এটা ধাৰণাৰ ওপৰত তিনিটা (এটা জ্ঞান, এটা বোধ আৰু এটা প্ৰয়োগৰ) প্ৰশ্ন প্ৰস্তুত কৰা। Selecting any mathematical concepts from class-VI, frame three questions (one on knowledge, one on understanding and one on application)
- । গণিতৰ পাঠদানত শিকন সম্পদৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে নে १ যদি আছে উদাহৰণ সৈতে বুজাই লিখা।

Is there any necessity of learning resources for effectives transaction of mathematical concepts? If so, write them with example.

----xxx----

Diploma in Elementary Education 3rd Semester End Evaluation, 2024 Paper S 3.3 Pedagogy of MIL-II

Time: 2 hours	Total Marks : 35	5
1. উত্তৰ দিয়া—		
(a) পাঠ্যপুথি কি?	1x6=6)
(h) শিকনৰ সূচক ি	के क	
(c) পাঠ পৰিকল্পনা		
0.00	ঠাপুথি এখনৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।	
(e) মূল্যায়ন কি?		
(f) গোট পৰিকল্পন	কি?	
2. চমু উত্তৰ লিখা—	2x3=6	-
(a) বিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষি	ক পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে লিখা।	
	এটা সুবিধা আৰু এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।	
	ক্ৰিয়াত অবিৰত মূল্যায়নৰ গুৰুত্ব কি বুজাই লিখা।	
	ত্ৰ নিৰ্দেশনামূলক নীতি সম্পৰ্কে লিখা। 4	1
	মানে কি ? তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ভাষাৰ পাঠ্যপুথিৰ এটা পা	à
বুজাবলৈ কেনে ব্যবস্থ		
5, আধুনিক শিক্ষা ব্যবস্থা	ত ভাষাৰ পাঠদানৰ ক্ষেত্ৰত মূল্যায়নৰ ভূমিকা সম্পৰে	f
निया।	. 3	
6, ফলপ্রসু শিকনত পাঠ	পৰিকল্পনাই কিদৰে সহায় কৰে? প্ৰাথমিক বা মাধ্যমি	क
	ৰ যিকোনো এটা পাঠৰ আলমত এটি পাঠ পৰিকল্প	
প্রস্তুত করা।	2+3=5	5
7. "শিকনৰ মান-নিৰূপণ	" আৰু "শিকনৰ বাবে মান নিৰূপণ" বুলিলে বি	के
বুজা ?	$1\frac{1}{2}+1\frac{1}{2}=3$	3
8. শিক্ষণ-শিকন প্রক্রিয়াত	পাঠ্যপুথিৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।	1
	xxx	
	(1)	

Pedagogy of MIL-II

Time: 2 hours	Iotal Marks : 3
1. উত্তর দাও—	1x6=6

- (a) পাঠ্যপুস্তক কী?
- (b) শেখার সূচক কী?
- (c) পাঠ পরিকল্পনা কী?
- (d) ভাষার একটি উৎকৃষ্ট পাঠাপুস্তকের বৈশিষ্ট লেখ।
- (e) মূল্যায়ন কী?
- (f) গোট পরিকল্পনা কী?
- 2. সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও— 2x3=6
 - (a) বিদ্যালয়ের বার্ষিক পরিকল্পনার প্রয়োজনীয়তা সম্পর্কে লেখ।
 - (b) পাঠ পরিকল্পনার একটি সুবিধা ও একটি অসুবিধা উল্লেখ করো।
 - (c) শেখা-শেখানো প্রক্রিয়ায় অবিরত মূল্যায়নের ওকর বুঝিয়ে লেখ।
- ভাষার পাঠাপুস্তক প্রস্তুতের নির্দেশমূলক নীতি সম্পর্কে লেখ।
- ভাষার পাঠের ভাবাদর্শ মানে কী? তৃতীয় শ্রেণির ভাষার পাঠ্যপুস্তকের একটি পাঠ বোঝাতে কী ধরনের ব্যবস্থা গ্রহণ করবে।
 1+3=4
- আধুনিক শিক্ষা ব্যবস্থায় ভাষার পাঠদানের ক্ষেত্রে মৃল্যায়নের ভূমিকা সম্পর্কে
 লেখ।
- ফলপ্রসৃ শেখায় পাঠ পরিকল্পনা কীভাবে সাহায়্য করে ? প্রাথমিক বা মাধ্যমিক পর্যায়ের ভাষার পাঠ্যপুস্থকের য়েকোনো একটি পাঠের নিরিখে একটি পাঠ পরিকল্পনা প্রস্তুত করো।
- 7. "শেখার মান-নিরূপণ" এবং "শেখনের জন্য মান নিরূপণ" বলতে কী বোঝো? $1\frac{1}{2}+1\frac{1}{2}=3$
- 8. শেখা-শেখানো প্রক্রিয়ায় পাঠ্যপুস্তকের গুরুত্ব সম্পর্কে আলোচনা করো। 4

Diploma in Elementary Education 3rd Semester End Evaluation, 2024 Paper S 3.3 Pedagogy of MIL-II

Time: 2 hours

	Total Warks	: 35
1.	Write answers—	6=6
	(a) What is textbook?	
	(b) What is index of learning?	
	(c) What is lesson plan?	
	(d) Write the characteristics of a good language textbook?	
	(e) What is evaluation?	
	(f) What is Unit Plan?	
2.	. Write short answers—	x3=6
	(a) Describe the importance of annual plan in a school.	
	(b) Mention one advantage and one disadvantage of a lesson	plan?
	(c) Write the importance of continuous evaluation in tea	•
	learning process.	
3.	. Write about the directive principles of textbook preparati	on on
	language.	4
4.	. What is the theme of a language text? What kind of str	
	can be used to realise the theme of a lesson in the textbo	
		+3=4
5.		- 2
	education system.	3
6.	How does lesson plan help teacher in effective teaching? Pro	1-50
	lesson plan on any lesson from the language textbook of elen	20 30 30 30 4
	or secondary level.	2+3=5
7.	7. What is the meaning of "Assessment of learning" and "Asse	ssment
	for learning"? $1\frac{1}{2}$ +	$1\frac{1}{2} = 3$
8	3. Discuss the importance of textbook in the teaching le	~
	process.	4
	xxx	

Pedagogy of English

Time: 2 hours	Total Marks: 35
 Answer the following questions: 	1x5=5
(a) What is the origin of the word 'curriculum	
(b) Mention one issue of teaching English in a m	
(c) Mention one tool of formative assessment	
(d) State one difference between Period Plan	and Year Plan.
What is holistic treatment of language.	
2. Write short notes on:	2x3=6
(a) Skill based approach	0011
(b) Formative assessment	1.0
(c) Summative assessment	
 Describe the need and importance of curriculur 	m. 2
4. Mention two principles of structural approach.	2
5. Mention the features of an English textbook.	2
6. Find out two differences between Period Plan	and Unit Plan. 2
7. Bring out the distinction between language lea	arning and language
acquisition.	2
8. Multilingualism is a "bane or boon" in teaching	ig second language.
Justify with your view.	3
9. Explain the importance of Mapping compe	
textbook.	3
10. What is Grammar Translation Method? Ment	
it.	1+2=3
11. Develop a transactional plan to teach poetry	
elementary level.	5
100	

Art and Creative Education-II

Time: 1.30 hours	Total Marks: 20
1. চমু উত্তৰ লিখা— (Write short answers)	$1 \times 4 = 4$
(a) খাজোৰাহো মন্দিৰ কোন বংশৰ ৰাজত্বলত নিৰ্	ৰ্গণ হৈছিল?
During the reign of which dynasty the Kl- built?	ajoraho temple was
(b) কৈলাশ নাথ মন্দিৰ ক'ত অৱস্থিত?	-10
Where is the Kailasha Nath temple situate	d?
(c) দৃশ্য কলাৰ এটি উদাহবণ দিয়া ?	V.
Give an example of Visual Art?	
(d) কোনখন চিত্ৰক ভাৰতীয় মনালিছা বুলি কোৱা হয়	
Which painting is called as Indian Monalis	a?
2. অজতা ওহাচিত্ৰ সমূহৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।	. 2
Mention any two characteristics of the cave par	intings of Ajanta.
 সংগীতত ব্যৱহাৰ হোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ বাদ্যযন্ত্ৰসমূহৰ উ 	দাহৰণৰ সহায়ত শ্ৰে ণী
বিভাজন কৰা। 🧳	2
Classify the different kinds of musical instrumer	nts with examples?
 নিম্নলিখিত যিকোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত মূল্য সম্বলিত্ব 	চ বাৰ্তাৰ জৰিয়তে এখন
পোষ্টাৰ অংকন কৰা।	5
Design a poster with proper value based messa	ge on any one of the
theme given below-	
(a) "শিশু শ্ৰম বন্ধ কৰা"	
"Stop Child labour"	
(b) "নাৰী শিক্ষা"	
"Women Education"	

- 5. "গাঁৱৰ" বিষয়ক এটি কবিতা ৰচনা কৰা। Compose a poem based on village.
- 6. ৰেখাৰ সহায়ত তলত উল্লেখ কৰা যিকোনো দুটা চিত্ৰ অংকন : Draw any two sketches given below-

-XXX-

(a) হাঁহ

ে। পহ Rabbit (b) শহা পহ

(c) মাছ Fish

Children's Physical and Emotional Health Education

Time: 1 hour	Total Marks: 20
1. উত্তৰ লিখা— (যিকোনো চাৰিটা)	1×4=4
Write answers-(any four)	
্(a) ৰাষ্ট্ৰীয় মাধ্যমিক শিক্ষা অভিযান (Rashtriya Madhya	ımik Skiksha Abhiyan)
(b) সর্বশিক্ষা অভিযান (Sarva Shiksha Abhiyan)	
্ৰ(৫) ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য অভিযান (National Health Missi	on)
(d) অনাময় (Sanitation)	
(e) ব্যক্তিগত পৰিচ্ছনতা (Personal Hygiene)	COIII
2. স্বাস্থ্য আৰু সুস্থতাৰ অৰ্থ কি ?	2
What is the meaning of health and wellbeing?	
3. মধ্যাহ্ন ভোজন আঁচনিত শিক্ষকৰ ভূমিকা কি?	2
What is the role of teachers in Mid-Day Meal	Scheme.
 বেয়া ভংগীমাব কাৰণ কি কি ? 	_ 2
What are the causes of bad posture?	
5. প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব কি?	2
What is the need and importance of First Aid?	
 স্বাস্থ্য আৰু শাৰীবিক শিক্ষাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা 	11 4
Describe the linkage between health and physic	cal education?
নাইবা/Or	
্ শ্যাৰীৰিক শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ	া্য ব্যাখ্যা কৰা।
Define physical education. Explain its aims and	

সংক্রোমক বোগ কি ? এই বোগ সংক্রমণব ধবণ আরু ইয়়াব প্রতিবোধ আরু নিয়ন্ত্রণব
পদ্ধতি ব্যাখ্যা করা।

What is communicable disease? Explain their modes of transmission and methods of prevention and control.

নাইবা/Or

বোগগ্ৰস্ততা মেপিং কি ? পঞ্চম শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ মাজত পৰিচালিত ৰোগগ্ৰস্ততা মেপিঙৰ এক উদাহৰণ দিয়া।

What is Morbidity Mapping? Give an example of Morbidity Mapping conducted among the students of class V.

ICT Integrated Pedagogy-II

	The grated realigned in	
Time: 2 hou	ırs	Total Marks: 30
়া. প্রেজাবিজ্য	া কি ? ইয়াক ৰোধ কবাৰ উপায়সমূহ চমুকৈ	লিখা। 2
What is Pl	agiarism? Write in short the means for	avoiding Plagiarism?
	ৰিটা তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তি (ICT) স । উল্লেখ বসা।	মন্ত্রিত আধুনিক নির্দেশনা 2
Write any	four types of ICT integrated modern m	ethods of instruction.
 যিকোনো চা নাম লিখা। 	বিটা ভিডিঅ' সম্পাদনা কৰা ছফট্ৱেৰ (vide	o editing software)₹ 2
¥. এগবাকী শিদ সম্পদ (E-H	four video editing softwares. কক হিচাপে তুমি স্মার্ট ফোন (Smart-Phor Resource) প্রস্তুতকরণৰ আহিলা হিচাপে বি	দনে ব্যৱহাৰ কৰিবা ? 3 °
based E-R 5. १६० डि: वि	er, how will you utilise a Smart-Pho dsources? কিং এগৰাকী শিক্ষক হিচাপে তুমি তথ্য লি আৰু কৌশলসমূহ ব্যৱহাৰ কৰি স্কেফণ	আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তি
	affolding? As a teacher how will you	ou use ICT tools and

6. মুক্ত শৈক্ষিক সমল (OER)ব সংজ্ঞা লিখা। শিকন-শিক্ষণ প্রক্রিয়াত মুক্ত শৈক্ষিক সমল (OER) সমন্ত্রিকবণে শিক্ষক আরু শিক্ষার্থীক কিদরে লাভান্থিত করে? উদাহরণসহ বর্ণনা করা।

Define Open Educational Resources (OER). How integration of Open Educational Resources (OER) in the teaching-learning process help teachers and learners? Describe with examples,

- তথ্য যোগাযোগ প্রযুক্তি (ICT) সমন্বিত পাঠ-পরিকল্পনা এটা প্রস্তুত কবিবলৈ প্রয়োজনীয় তথ্য আৰু যোগাযোগ প্রযুক্তি (ICT) ব সঁজুলিসমূহ নির্বাচনৰ চর্তসমূহ বহলাই লিখা।
 Explain the criteria for selecting ICT tools for creating an ICT integrated lesson plan.
- 8. 5 'E' সমন্বিত ডিজিটেল পাঠ পৰিকল্পনা এটা প্ৰস্তুত কৰোঁতে ব্যৱহাৰ হোৱা স্তুৰ কেইটাৰ বিষয়ে লিখা। এই স্তবসমূহত সঠিক তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তি (ICT) ৰ সঁজুলিসমূহ কেনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায় বৰ্ণনা কৰা। 4 Write about the steps involved in designing a 5 'E' integrated digital lesson plan. Explain how proper ICT tools can be used in these steps.
- 9. ক্রিয়েটিভ কমন্চ লাইচেঞ্চ কি ? অনলাইনত ই-সম্পদ (E-Resources) সমূহ সুৰক্ষিত ৰাখিবলৈ ক্রিয়েটিভ কমন্চ লাইচেঞ্চে কিদৰে সহায় কৰে? 3 What is creative commons license? How these licenses help protect the E-Resources available online?